Universal Declaration of Human Rights - Shan

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the UDHR in Unicode project, http://www.unicode.org/udhr.

လိဂ်းပိုဆ်ၽာဝ်, လွင်းသုဆ်,လံးဂူဆ်း ကဆ်ဂီဝ်,တင်းလှမ်း

မှိုဝ်ႈပီး 1948 တီ,င်္လာမ်ႇပျ, 10 ဝဆ်းဆဆ်. မှၵ်.ထုမ်းထၢတ်ႈထိုင်းလုမ်ႈၾု. ထတ်းဂှီတ်းပၢင်ၵှမ်လှုင်တင်းလုမ်းသေ တီပ်းတတ်းဂုပ်.ဂွင်း လိၵ်းပိုဆ်ၽၢဝ်, သုဆ်, လံးဂူဆ်း ကဆ်ၵီဝ်,တင်းလုမ်း။ ဝါးလင်ပိုဆ်ၽာဝ်,ယဝ်.ဂျေး ပာင်ၵုမ်လှုင်ဆီ. တိုၵ်းသူဆ်း ထိုင်းမှိုင်း လုၵ်းထုမ်း ထာတ်းထိုင်းလုမ်းၾု.ခဝ် ဂ်ူးသိုပ်,ပိုဆ်ၽာဝ်,ပဆ် ဂူဆ်းမှိုင်းတင်းသီင်း လုံးဂှူးလံးငိဆ်း ထွမ်း။ လှိုဝ်ဆီ. တောကမ်,လုံးမီး လွင်းင်္လာဂ်,ငၽ လူလုံးထဆ်.ထာဆ်းပါးမှိုင်း ထိုင်းမှိုင်း ကမ်,ဆဆ် ပိုဆ်.တီးတွဆ်းလိဆ်၊ ပိုင် ယ့်,သုတ်း တေလံးပိုဆ်ငေဖပဆ် တီးဂှူင်းဂိုဆ်း ငလႈ ဆုံးမုၵ်.ထုမ်းပါးပလ်,လျ,ခဝ်။ တေလံးဆေဝံ. တီးကဆ်လုံးဂှဆ် လီင၊မ်း၊ တေလံးလူဖတ်းကာဆ်,ဆေ၊ တေ လံးသပ်းလ်င်းငဆ ချေးမါတိုင်တီးပွင်,မဆ်း ဆီယူ,ယဝ်.။

ဈေးဆမ်း . . .

ဂုပ်းဂူင်းတူရာ်းထိုင်တေျ, သုဆ်,လီးသုဆ်,ပီဆ် ကဆ်ဂူဆ်းဂူးဂျေးထုဂ်,လီၸၢမ်,ပူရာ်းဂူးဂျေးဂူးဂူဆ်း ထွမ်းလူရာ်း ဂုင်,မုဆ်လှိုဝ်းခိုဝ်းၽုံမဆ်းဆဆ်. ပီဆ်ပိုဆ်. ထာဆီလှုင် တျ,ထၢဝ်းဂူဆ်းတင်းလှမ်း တေလီးမီးလွင်းထာင်,ဂုၢင်းလွတ်းလီဝ်း၊ မီးလွင်းၽင်,ပီင်းထွမ်းထမ်း၊ မီးလွင်းကတ်းယီဆ်လေးသင်၊

ကမ်,ဆပ်،ယမ်တေျ့သုဆ်,လံႈသုဆ်,ပီဆ်ဂူဆ်းဆံ. ဂိုတ်,ပီဆ် မျး ဂၢဆ်ဂျဂ်းဂုၢီ မိုဂ်းမ်းလှုင် ကဆ်ယျာလ်ဝ်ဂုင်,မုဆ် ၸ၊ဝ်းဂူဆ်းတင်းလုမ်းလေးသင်၊ ပိုဆ်ၽၢဝ်,ဝံ. ဝျး ဆင်,ဂိုုဝ် တေ လံးပီဆ်မျး ခူင်းဂ၊င်လူင် ကဆ်မီးလွင်းလံးလ၊တ်းထု လွတ်းလံဝ်းထ၊င်,ဂှ၊င်း၊ လွင်းလံးဂူဝ်းယမ်ဆပ်،ထိုဝ် တ၊မ်ဆင်, ဂ၊င်လ်ုၽ်မဆ်းလွတ်းလံ ဝ်း၊ လွင်းကမ်,လံးဂူဝ်ငဂု လံးဂျဂိုဆ်လီင်-တွင်-ကိမ်,တီမ်လှိုဝ်းဆံ. ငလႈသင်၊

ယွၼ်းပို့ဝ်း ခီ,ဆီဂ်းတီဂ်းတီင်ပေးဂိုဆ် ၽွင်းငမ်းဂဆ်၊ ချတူဝ်ချလ်ုဂဆ်သေ ဆင်းဂိုုဝ် ဂူဆ်းတင်းလုမ်း ယူိဆ်းကမ်းလုံးသေ တေကမ်းလုံးဝဂ်း ခိုင်းယိပ်း လုဂ်းၾိုဆ် တျေးဂဆ်ဆဆ်း တဂ်းတေလုံးကဝ်ၾင်းမှိုင်းသေ င်္ဂတ်နောဂုဂ်းသျပဆ်လေးသင်၊

ဆင်,ဂိုုဝ်ထိုင်းမှိုင်းထိုုဝ်းဆံ တေခဝ်းကွၵ်,မိုတ်းဂိုဝ်းထမ်ထ်ုဂဆ်သေ ခတ်းထ်ုပွင်သၢင်း တျ,တေခိုဆ်းယ်,မ့်,သုင် ဂျ,လေး သင်၊ လုဂ်းထုမ်း ထၢတ်းထိုင်းလှမ်းၾူးခ ဝ်ဆံ ဂုပ် ပ၊ဂ်,ဝဲတီးမှဂ် ထုမ်းထ၊တ်းထိုင်းလှမ်းၾူးဝျး တေဆပ် ယမ်တျေ, သုဆ်,လံးသုဆ်,ပီဆ်ပိုဆ် ထာဆ် ခွင်ထ၊ဝ်းဂူဆ်း၊ ဂုင်,မုဆ်ဂူဆ်း၊ လွင်းဆာင်းယိင်း လေးဂူဆ်းထ၊ံး သုဆ်,လံးၽိုင်,ပီင်း ဂဆ်ဆံယဝ်သေ ယဆ်,ထ်ုဝံ တျ,တေယုဂ် ထာဆ်းဂ်ူး တူင်,ဝူင်းဂူဆ်း တေတိုုဝ်းခိုဆ်းယ့်,မ့်,သုင်လွတ်းလ်ံဝ်းထာင်,ဂှာင်း ၅၂,ဆဆ် လေးသင်၊

လှဂ်းထုမ်း ထၢတ်းထိုင်းလှမ်းၾူးခဝ်ဆီး ဆင်းဂှိုဝ် ဆုံးလှမ်းၾူးဂူးတီးတီး တေဂှဂ်းသျှပ်းပျး သုဆ်းလီးသုဆ်းပီဆ်ဂူဆ်း၊ သုဆ်းလီးသုဆ်းပီဆ်ပိုဆ်းထာဆ်ၽၢီးလွ တ်းလ်ဝ်းထာင်းဂှာင်းၵှားဆဆ်း တေဂျုမ်းမိုဝ်းဂဆ် တင်းထၢတ်းထိုင်းလှမ်းၾူးသေ ခတ်းထုံပွင်သာင်းၵှားဆုံလေးသင်၊

ဂွပ်ႈဆံ

ဆင်,ဂိုုဝ် တူင်,ဝူင်းဂူဆ်း ဂူးတီးဂူးတာင်း တဂ်းလီးကဝ်သ်ုတ် လိဂ်းပိုဆ်ၽာဝ်, သုဆ်,လီးသုဆ်,ပီဆ်ဂူဆ်း ကဆ်ဂီဝ်, တင်းလှမ်းသေ တဂ်းလီးသင်,သွဆ်တျော့ဂဆ် တျှတေတိုုဝ်းဆပ်းယမ် သုဆ်,လီးသုဆ်,ပီဆ်လှိုဝ်းဆီ ငလႈသင်၊ တေလီး ခတ်းတုံပွင်သာင်းဂိုုး လုဂ်းလှမ်းလာတ်းလိုုင်းလှုမ်းၾာ၊ ငလး ဂူဆ်းမှိုင်းလှိုဝ်းယူ,သဝ်း တုံးကျာ့ဆျာ့ပာဆ်ပွင်,ထိုုင်းမှိုင်း လှိုုဝ်းဆဆ် တေတိုုဝ်းဂျူးပွင်,တိုုင်းဝှုုဝ်းဂုုဂ်းသျသုဆ်,လီးသုဆ်,ပီဆ်လှိုဝ်း ဆီးဂူာင်းချာင်းချာင်ချာင်ဂျုနှလေးသင်၊ ပာင်ဂုမ်လှုုင်ဂူးလွင်း လွင်းဆီး ယှိုုင်းကာဆီးဝျးလှိုုင်းဆိုသေ ဆင်,ဂိုုဝ် လိုုင်းမှိုုင်းဂူးမှိုုင်းရှုုင်းမှုုင်း၊ ဂူဆ်းဂူးဂော့ရော၊ တေပွင်သာင်း လွမ်းလီးထင်,ၽိုုင်,ဆဆ် ထင်,လီးကွဂ်,လိဂ်းပိုဆ်ၽာဝ်, သုဆ်,လီးသုဆ်,ပီဆ်ဂူဆ်း ကဆ်ဂီဝ်,တင်းလုမ်းဆီ ယူ,ယဝ်း။

တွဆ်း 1

တွၼ်ႈ 2

ဂူဆ်းၵူးဂေၤးဆီး မီးသုဆ်,လီးတျ,ခုလုံးဂှဆ်ပိုင်,ငမ်းသုဆ်,လီးလေး လွင်းလွတ်းလ်ံဝ်းတင်းသီင်း ကဆ်ပိုတ်,ဆေဝံံ ဆုံး လိဂ်းပိုဆ်ၽၢဝ်,ဆီးသေ တောကမ်,လီးမီးလွ င်းလိဂ်,ဆေလူလုံး လာဝ်းခိုုဝ်း၊ သီၽိဝ်၊ ခိုုင်းၽွဂ်,၊ ဂု၊မ်းလာတ်း၊ လာဝ်းရှိုဝ်း ယမ်၊ ပါးဂှပ်,ဂှဆ်ဂၢဆ်မှိုင်း ကိဂ်,တာင်,လွင်း၊ ငဝ်းဂှာဂ်း ကဆ်ဂီဝ်,လူလုံး လိုင်းမှိုင်း ဂိုုဝ် လဆ်းထာဆုံးဂုဆ်းရှုဆ်း၊ လွင်း မာဂ်းမီးလီပီဆဲ၊ လွင်းခိုုဝ်းဂိုုူဆ်း လေး လဆ်းထာဆုံးတာင်,လှိုုင်တျင်းမှိုုင် လှိုဝ်းဆီး။ လှိုဝ်ဆဆ်း ကိင်ဆိုုဝ် ၾ၊ံ့ပါးမိုုင်း၊ ၾ၊ံ့တတ်းသိဆ်တွဆ်းၾိုင်း ကမ်းဆဆ် ၾ၊ံ့ခဝ်းကွဂ်းတျေးရူးမိုုင်းမိုုင်း ခွင်လိုင်းမှိုုင်း ဂိုုဝ်ဆျးတီးကဆ်ရှုဆ်းဂျေးဆိုုင်းယူ,သ ဝ်းဆဆ်းသေ တောကမ်းလုံးမီးလွင်းင်္ကာဂ်းဥေးဂဆ်။ ဝီးဝျးဆျးတီး ဆဆ်း ပီဆ်ကဆ်လွတ်းလ်ဝ်းသဝ်းချေ ဂျေးလီ၊ ပီဆ်ကဆ်မီးကျ,ဆျ,တျ, ၽွင်းငမ်းဂမ်းၽွ င်းဂွရား ဂိုုဝ် ပီဆ်ဆျးတီး ကဆ်လ၊တ်းထိုုင်းလှမ်းၾူးရှမ်းဂူ၊ဆ်းတူရားထိုုင်ဝံးဆဆ်း ဂျေးယျ, တျ,တောကိုုင်ဆိုုဝ် လွင်းဝျး ထုုံးကမ်းထုုံးထူုံ ဝ်းဆဆ်းသေ င်ာဂ်းဥေးရာဆ်ဆီး တိုုဆ်းတောကမ်းလုံးမီး။

တွၼ်ႈ 3

ဂူဆ်းဂူးဂျေး မီးသုဆ်,လီး တျႇခီးလိုဆ်း၊ တျႇလွတ်းလိဝ်းထာင်,ဂုၢင်း ငလး တျႇဂျုမ်,လှုမ်းထုဝ်းပာဆ်မဆ်း။

တွၼ်ႈ 4

တောကမ်ႇလီးတီၵ်းဂ်ူးၾူးလ်ုဂ်ုံတ်းချးထ်ုႉ ကမ်ႇဆဆ် တီၵ်းဂ်ုံတ်းဆင်ႇချးထ်ုႉ။ ၵျးပီဆ်လွင်းတီၵ်း ဂ်ူးဂ်ုံတ်း ချးထ်ုႉ လေး လွင်းၵျႉချံချးထ်ုႉဆီႉ တေလီးကိုတ်းဂှာမ်ႈပ်ံ တ်း ဂ်ူးပျးထီမ် ဆျးၵာဆ် ကဆ်ငၢံးမှုဆ်ဆံ။

တွၼ်ႈ 5

တောကမ်ႇလံႈချလ်ကမ်ႇၼဆ် တိတ်းတေျႇဂှၢဝ်ႈဂှံဝ်းဂိုင်းဂိုင်း ထာဆ်းပျေးကမ်ႇမိုုဆ်ဂူဆ်းသေ ဂ်ီတ်းဂ်ူးတိူုဝ် သရေႇဆျႈ တျ ကမ်ႇၼဆ် တောကမ်ႇလံႈပဆ်တူတ်ႈ တာမ်ႇ မှိုဆ်ဆံ တီးၾူးလ်ှၽ့်သေဂျေး။

တွၼ်ႈ 6

တီးပဂ်းပှိုင်ဆဆ်. ဂူဆ်းဂူးဂျော့ဆီ. မီးသုဆ်,လံံး ထုဂ်,မဂ်းမဆ်းဆင်, ဂူဆ်းဂျော့ဆိုင်း တျ,ဂူးလွင်း။

တွၼ်ႈ 7

ဂူဆ်းတင်းသီင်းဆီ. တီးပဂ်းပိုင်ၾင်းမှိုင်းဆဆ်. ၽီင်,ပီင်းကဆ်သေကမ်,ဂျး လွင်းကဆ်ပဂ်းပိုင် ၾိင်းမှိုင်း ဂ်တ်,ခေပဆ် ဆဆ်.ဂျေး ကမ်,မီးလွင်းပ်ဂ်,ပိုင်းဂဆ်သေ မီးသုဆ်,လီး တျ,ခုလ်.ဂုဆ်ၽီင်,ပီင်းဂဆ်။ ဂူဆ်းတင်းသီင်းဆီ. မီးသုဆ်,လီး ၽီင်,ၽီင်,ပီင်းပီင်း တျ,ခုလ်.ဂုဆ် ကဆ်ဂ်တ်,ခေပဆ် လွင်းပူဆ်.ပီဆ်တျေ,လိဂ်းပို ဆံၽာဝ်,ဆီ.သေ လိဂ်,ဥၽဂဆ်လ်ှ၊ လွင်းသူဆ်းဂုူလုံး ဂိုးလိဂ်,ဥၽဂဆ်လ်ှဆဆ်.ယူ,။

တွင်္ဆႈ 8

သင်ဝျႈ လီးပူဆ်းပ်ံဆ်တျေ, သုဆ်,လီးပိုဆ်းငဝ်း ကဆ်လဂ်းမှိုင်း ကမ်,ဆဆ် ၾိင်းမှိုင်း ကဆ်ဂုပ်းဂှင်းပဆ်ဝီးဆဆ်းလိုင် ဂူဆ်းဂူးဂျေးဆီး တဂ်းမီး သုဆ်,လီးတျ,ဂှ ပ်းကဝ် ကဆ်လှမ်းတွဆ်,ၾိင်းလိုင်းမှိုင်း ခိုဆ်းဂေး သင်္ဂလုတ်းလှုမ်ပဆ် ထိုင်တီး လီင၊မ်းဆဆ်းယူ,။

တွၼ်ႈ 9

ကမ်, ခဝ်းတာင်းဂာဆ်ပဂ်းပိုင်ၾင်းမှိုင်းသေ ၽူးလ်ှဂျေး တေကမ်, ဂွ်းလီးထုဂ်, တီ လျှင်း ဂိုုဝ် လိုပ်းကွင်္ဂ မှိုင်း။

တွဆ်ႈ 10

မိုဝ်းလီးထုၵ်,တတ်းခၢဆ်း သုဆ်,လီး ငလႈ ဆျးခွင်ပုဆ်းၽွဆ်းမဆ်းဆဆ်.လ်၊ မိုဝ်းလီးထုၵ်,မၢပ်,မ်ုထိုင် ယွဆ်.လှိုင်းၽိတ်း ၾိင်းဆဆ်.လ့် ဂူဆ်းဂူးဂေၢ.ဆံ. မီးသုဆ်, လီးၽီင်,ပိင်းမှိုဆ်ၵဆ် တျ,လီးထုၵ်,လှမ်းတွဆ်,ၾိင်း ကဆ်လွတ်းလ်ံဝ်း ငလး ကဆ်ကမ်,ထွမ်းပျ;ၽါ,ဆဆ်. ဂူတ်,ထတ်းၽီင်,ၽီဆ်; တီးဆျႏဂူဆ်းဆမ်။

တွဆ်း 11

- (1) ဂျေးထူးလီးထုဂ်,မ၊ပ်,မ်ထိုင်တင်းဂၢဆ်ၽိတ်းၾိုင်းဆီး ပီဆ်ၾးလုံၽုံဂျေးယူ, ဂျႊပံ,လီး ထုဂ်,ဂူတ်,ထတ်း ၽၢံ,ၼျး ဂူဆ်းဆမ် ထွမ်းဆင်, ပဂ်းပိူင်ၾိုင်းမိုင်း သေ တွဆ်,တတ်းမင်္ဂးမဆ်းဝျး ပူဆ်းပီဆ်ၽိတ်း ၾိုင်းတေးယဝ်းဆဆ်း တိုဆ်း မီးသုဆ်,လီး တျော့ဂုပ်းပီဆ်ဝီး ဂူဆ်းကမ်,မီးတာင်းၽိတ်းလေး မဆ်းတဂ်းလူဝ်,လီး ချေးဂုပ်းဂွင်းပဆ် တျ,ဂှေး ဂင်းခိုဆ်းတူဝ်မဆ်း။
- (2) ထွမ်းဆင်, တာင်းဂှီတ်းသာင်း ကဆ်ကမ်,ထိုင်တီးဂၢဆ်ၽိတ်းၾိင်း ကမ်,ဆဆ် ကဆ်ကမ်,ထိုင်တီးလွင်း လူ,ဂှာမ်း ဆဆ်.သေ တေကမ်,လီးမ်ထိုင် ငလႈ ပဆ်တူတ်ႈ တီးဂူဆ်းဂျေ.ဆိုင်း လူလုံးတင်းပဂ်းပိုင် ၾိင်းမိူင်း ဆုံးမှိုင်း ကမ်,ဆဆ် ဂူးမိူင်းမိူင်း။ ယဝ်.ဂျေး တေကမ်,ဂ်ူးလံး ထုဂ်,တူတ်းတာမ်, ဆဂ်းတိူဝ်းလှိုဝ် ကဆ်ဂိုင်,ပဆ်မှိုဝ်း ယာမ်းပူဆ်.ပိဆ်။

တွၼ်; 12

ၽူးလ်ုၽ်သောာမ်,ဝုး လွင်းယူ,သဝ်းဆင်,ဂၢင်ထ်ထဝ်းဂဝ်, ဂတ်းဂတ်းယီဆ်ယီဆ် လွတ်းလွတ်းလ်ဝ်းလ်ဝ်းဆဆ်းငလး သင်၊ လွင်းဆျးဂှိူဆ်းတျယေး၊ လွင်းဂှင်း ယူ,ဂှိူဆ်းသဝ်း ကမ်,ဆဆ် လွင်းလိဂ်းဂျု,လိဂ်းမျးဆဆ်းငလးသင် တောကမ်,ဂ်ူး လုံးမီးလွင်းလုံးထုဂ်,ထိမ်ဂဝ်းထွမ်း လူလုံးကမ်,မီဆ်းတာင်းဂၢဆ်ပဂ်းပိုင်ၾင်းမိုု င်းဆဆ်း။ ဂုင်,ဂုဆ်းမုဆ်းမဆ်းဂျေး တျေး မိုုဆ်ဆံသေ တောကမ်,ဂ်ူးလုံးမီး လွင်းတိုုဝ်သောင်းဆင်,ဂဝ်,။ ဂူဆ်း ဂူးဂျေး ဆံးထွမ်းဆင်,ၾိုင်းမိုုင်းသေ မီးသုဆ်,လုံး တျ,ဂ်တ်,ခေတျေ, လွင်းခဝ်းထိုမ်ဂဝ်းထွမ်း ကမ်,ဆဆ် လွင်းဂိုတ်းဂူး တိုုဝ်သောင်းဆဆ်းယူ,။

တွဆ်း 13

- (1) ဂူဆ်းဂူးဂျေးဆီး မီးသုဆ်,လီး တျႈချီးယျီး၊ ယူ,သဝ်းလီး ဆုံးခွပ်,လိဆ်ထိုင်းမှိုင်းထဝ်းဂဝ်, လွတ်းလွတ်းလီဝ်းလီဝ်း ယူ,။
- (2) ဂူဆ်းဂူးဂျေးဆီး လုဂ်းတီးထိုင်းမှိုင်းလ်ှသောာမ်,ဝျး မီးသုဆ်,လီး တျႇကွဂ်,ဂုၢ, လေး တျႇပွဂ်းမှိုင်းခိုဆ်းမှိုင်း ထဝ်းဂဝ်,ယူ,။

တွၼ်; 14

- (1) ရှုဆ်းရှုးရော့ဆံံ ဆင်နဂိုုဝ်သေလွှတ်းလံံး လွင်း့ချလ်ဆဆ် မီးသုဆ်နလံံးတျေးသွဆ်းယူန တီးတာင်နထိုင်းမှိုင်း ဂတ်းဂတ်း ယီဆ်ယီဆ်ယူန။
- (2) ပျေးပီဆ်လွင်းလှိုင်း ကဆ်ကမ်,ၵီဝ်,ၵပ်းတင်းပါးမှိုင်းဆဆ်.လ်၊ ကဆ်သၢဆ်ခတ်းတင်းချေးယှိုင်းကၢဆ်း ငလႈ လၵ်း ဆမ်း ခွင်ထုမ်း ထၢတ်းထိုင်းလှမ်းၾူးဆဆ်. လှ်သေ ရှိတ်,ကွၵ်,ပှိုင်ပီဆ်တေ.မီးတေ.မျးယဝ်. လုံးထုၵ်,မှ်ထိုင် တေ ကမ်,ဂ်ူးလုံးတုံ.တိုဝ်း သုဆ်,လုံးတီးဆှိုဝ်ဆံ.။

တွဆ်း 15

- (1) ဂူဆ်းဂူးဂျောဆံ. မီးသုဆ်,လံံး တျ,ဂုပ်.ဂိုတ်း ဂူဆ်းထိုင်းမှိုင်း ဗွင်မှိုင်းဆိုင်းယူ,။
- (2) ပျေးကမ်,ထိုး ယွဆ်.လူလ်ႈပဂ်းပိုင်ဆံ ၽုံသေကမ်,ဝျႈ တေကမ်,လံးထုဂ်,ကိုတ်းဂှၢမ်ႈပ်ံတ်း လွင်းဂှပ်.ပီဆ်ဂူဆ်း ထိုင်းမိူင်း၊ လွင်းလ်ံဂ်းပီဆ်ဂူဆ်းထိုင်းမိူင်း တၢင်, မိူင်းဆဆ်.ဂျေး တေကမ်,ဂ္ပုံးလံံးထုဂ်,ထိင်ပၢဂ်ႈ ပ်ံတ်ႈ။

တွၼ်; 16

- (1) ၽူးထ၊ီး ငလႈ ၽူးယိင်း ကဆ်ကျ,ယုတီမ်ယဝ်.ဆဆ်. တေကမ်,လံႈမီးလွင်းမၵ်းတတ်း လွမ်းလူလုံး လၢဝ်းခိုုဝ်း၊ ဂူဆ်းထိုင်းမိုုင်း ဂိုုဝ် လၢဝ်းရှိုဝ်းယမ်ထိုုဝ်းဆီ.သေ တိုဆ်းမီးသုဆ်,လံႈတျ,ဂူပ်.ဂူး ငလႈ တင်း ဆျႈဂျေတျေဂိုူဆ်းယူ,။ ဗဝ်ဆံ. မိုုဝ်းယာမ်းပီဆ်ပူ,ကွၵ်, ၽူဝ်မေးၵဆ်ဆဆ်.ငလႈသင်၊ မိုုဝ်းယာမ်း ၽာတ်,ယာဆ်ပိုဆ်.ပံ တ်ႏၵဆ်ဆဆ်.ငလႈသင် မီးသုဆ်,လံံး တျ,ခုုလ်.ဂုဆ်ၽင်,ပီင်းၵဆ် ဆင်,မိုုဝ်း ဂူပ်.ဂူးဆဆ်.ယူ,။
- (2) လွင်းဂူပ်-ဂူးပီဆ်ဂိုူဆ်းဆံ- လုၵ်းခူလ်မ့်, လေး လုၵ်းပ်-မ့်, တင်သွင်ပျးၽွမ်-ဂျုမ်းလံးတ်ဂဆ် လွတ်းလွတ်းလီဝ်း လီဝ်းထင်, တေလံးဂိုတ်း။
- (3) ဆျႈဂျေတောုဂိုူဆ်း ကဆ်ဝျးဆဆ်. ပီဆ်မှု,ၵွဆ်းပိုဆ်.ငဝ်း ခွင်မှၵ်.ၾင်ဂူဆ်း ငလႈ ပီဆ်ကဆ်တူၵ်းထုၵ်,ထွမ်း သၽျ,ဝသေ သမ်.မီးသုဆ်,လံးတုင်းဂုပ်.က ဝ်ကဆ်မှၵ်.ၾင်ဂူဆ်း ငလႈ လှုင်ပွင်လိုင်း့ၵ်တ်,ခေ ဂှေ.ၵင်းပဆ်ဆဆ်. ယူ,။

တွဆ်း 17

- (1) ဂူဆ်းဂူးဂေၢ့ဆီး မီးသုဆ်,လီးတျ,ပိုင်,ငမ်းခူဝ်းခွင် ဂှင်းၵွလ်းထဝ်ႈၵဝ်, ငလႈ ဂုူမ်ႈလူလုံးတင်းပိုဆ်ႈယူ,။
- (2) ပျေးကမ်ႇုတ်းယွဆ် လူှုလုံးပဂ်းပိုင်ၾင်းမှိုင်းဆီ ၽွ်သေကမ်ႇဝျႈ တေကမ်ႇုလံးထုဂ်ႇကိုတ်း ဂုၢမ်ႈပ်ံတ်း လွင်းပိုင်,ငမ်း ခူဝ်းခွင်မဆ်း။

တွၼ်ႈ 18

ဂူဆ်းဂူးဂျေးဆီး မီးသုဆ်,လံံႈ တျႇဝူဆ်းခံႈ၊ ဂုပ်းဂှဆ်၊ ဂှိုဝ်းယမ် လွတ်ႈလွတ်းလိုဝ်းလ်ဝ်းသေ ဆ်းဆဆ်း ပျးဝီးသုဆ်,လံံႈ တျႇလ်ဂ်ႈလၢံႈလာဝ်းရှိဝ်းယမ် လေႈ ပါးယု မ်,ယမ်ၸဝ်းဂဝ်,ဆဆ်း လွတ်းလွတ်းလိုဝ်းလိုဝ်းယူ,။ လှိုဝ်ဆဆ်း ယူ,တီးဂျေး လု်ၽုံမဆ်းငလႈသင် ဂျူမ်းလူလုံးတင်းတာင်,ဂျေးသေငလႈသင် ထွမ်းဆင်, ထဝ်းဂဝ်, ဂှိုဝ်းယမ် ကမ်,ဆဆ် ပူင်သွဆ်လံး၊ ၾိုဂ်းဂမ်လံး၊ ဂှိုဝ်းယမ်ဆပ်းထိုဝ်လံံး တီးၽၢီ,ဆျႏၵူဆ်းမှိုင်း တင်းလ၊ ငလႈ တီးလပ်းလင်ခဝ်ဆဆ်း လွတ်းလွတ်းလ်ဝ်း လိုဝ်းယူ,။

တွဆ်း 19

ဂူဆ်းဂူးဂေျးဆီး မီးသုဆ်,လီးတျ,ဂုပ်းဂုဆ် လေး ပိုတ်,ဆေ လွတ်းလွတ်းလိဝ်းလိဝ်းယူ,၊ ဆုံးဆဆ်ပျးဝီး လီမ်သုဆ်,လီး ကဆ်ကမ်,မီးလွင်းၵိတ်,ခွင်းသင်သေ ဂှ ပ်းဂုဆ်လီးလွတ်းလွတ်းလိဝ်းလိဝ်းဆဆ်းလေး ကဆ်ကမ်,တ၊ပ်းဆပ်းသွဆ်,တျေ, လီဆ်းလိဆ်ခဆ်းမှိုင်းသေ သွၵ်းဂှု၊ တုင်းဂုပ်း၊ ပိုဆ်ဧၽလီး ခ၊ဝ်,င၊ဝ်း ကိၵ်,ပါး ဂူဆ်းခဝ် လွတ်းလွတ်းလိဝ်းလိဝ်း ဆဆ်းယူ,။

တွဆ်; 20

- (1) ဂူဆ်းဂူးဂျေးဆီး မီးသုဆ်,လီး တျ,တုမ်တွမ်ဂဆ်ဂတ်းဂတ်းယီဆ်ယီဆ် ငလႈ တျ,ခွတ်,ၽွတ်ႈမှဂ်.ထုမ်းလီး လွတ်း လွတ်းလ်ံဝ်းလ်ံဝ်းယူ,။
- (2) တေကမ်ႇလီးတီဂ်းတုံ.ၾးလ်ှ ခဝ်းပျးဆုံးမှဂ်.ထုမ်းသေကဆ်ကဆ်။

တွၼ်ႈ 21

- (1) ဂူဆ်းဂျေးဆိုင်းဆီး တၢမ်တူဝ်မဆ်းၵမ်းသိုဝ်ႈလေးသင်၊ လုၵ်းတီးၾူးတီဆ်း ကဆ်လှိုၵ်းတင်း မျးလွတ်းလွတ်းလ်ဝ်း လ်ဝ်းဆဆ်းလေးသင် မီးသုဆ်,လီး တျႈခ ဝ်ဂျူမ်းဂှီတ်းသါင်း ဆု်းၵາဆ်ၽွင်းငမ်း ထိုင်းမှိုင်း ဆဆ်.ယူ,။
- (2) ဂူဆ်းဂူးဂေၢ့ဆံံး မီးသုဆ်ႇလံံး တၢု, ခဝ်ႈဂျုမ်းဂိုတ်း ၽူးဂုၢပ်ႇၵာဆ်လိုင်းမှိုင်းဆဆ်း ၽီင်ႇပီင်းၵဆ်ယူ,။
- (3) ၵ၊င်က်ုရှုဆ်းမှိုင်းဆီး တေလံႈပီဆ်ငဝ်ႈပိုဆ်း ကျႇဆျႇလှူင်ပွင်လိုင်း။ ၵ၊င်က်ုရှုဆ်းမှိုင်းဆီး တေလံႈမၵ်း တတ်းခ၊ဝ်း ယာမ်းသေ ဂှီတ်းဂုံးထာင်,ထိုင်းလှုလုံးတင်း ၵ၊ဆ်လှိုဂ်းတင်း ကဆ်လိုဆ်းထာင်,။ ဂ၊ဆ်လှိုဂ်းတင်းဆီးဂျေး တေလံႈမီးသုဆ်,လံံး တျႇပဆ်သီင် ၽီင်,ၽီဆ်းၵဆ်သေကမ်,ဂျး တေလံႈဂှီတ်းထွမ်း လွဂ်းပိုင်သီင်လ ပ်းသှိုင်, ကမ်,ဆဆ် လွဂ်းပိုင်ကဆ်လွတ်းလိုဝ်းမှိုဆ်ဆံဆဆ်း။

တွၼ်; 22

ဂူဆ်းဂူးဂျေးဆီး ဆင်,ၶဝ်ႈပီဆ်လုဂ်ႈထုမ်းခွင်မှဂ်းၾင်ဂူဆ်းဂျေးဆိုင်းသေ မီးသုဆ်,လီး တျ,ဝဂ်းကဝ်လွင်း ဂျုမ်,လူမ်း ၾ၊ီ,ဂဆ်းဂူဆ်းသေကမ်,ဂျး၊ ဂု၊ဆ်းတျေ, ထိုင် တ၊င်းခတ်းသ၊င်းဂျာင်းပွင် ၾ၊ီ,ပါးမိုင်း လေး တ၊င်းဂျုမ်းသ၊င်းထွမ်း ၾ၊ီ,ဂူးမိုင်းမိုင်းထိုဝ်းဆီး ပွံ,ဂ်ုးဂိုင်,ငမ်,ဂဆ်တင်းပိုင်ခွတ်,ၾတ်း လေး မျ,ဂိုင်းခူဝ်းငှား ခွ င်ထိုင်းမိုင်းၾမဆ်းသေ မီးသုဆ်, လီးတျ,ထုံ-တိုဝ်းသုဆ်,လီး ၾ၊ီ,မ၊ဂ်းမီး၊ ၾ၊ီ,ဂဆ်းရူဆ်း လေး ၾ၊ီ,ယီဆ်,ဧငး ကဆ်ကမ်,မီးကမ်,ပီဆ် ပိုဝ်းတျ,ဂုင်,ဂုဆ်း မုဆ် မဆ်းဧလး ပိုင်ၾ၊င် သုဆ်,တူဝ်မဆ်းခိုဆ်းယုံ,လွတ်း လွတ်းလီဝ်းလီဝ်းဆဆ်းယူ,။

တွၼ်; 23

- (1) ဂူဆ်းဂူးဂျေးဆီး မီးသုဆ်,လီး တျ,ဂိုတ်းၵၢဆ်၊ တျ,လှိုၵ်းၵາဆ်၊ တျ,လှုပ်းလီး ဆျႏၵာဆ် ကဆ်တူၵ်းထုၵ်,သေ လီမူဆ်းလ်ုဂိုတ်းဆဆ်း ငလႈ တျ,ၵ်တ်,ခေဂှေ့ၵ င်းပဆ် လွင်းကိုပ်းဂုၢမ်း့ၵາဆ်ဆဆ်းယူ,။
- (2) ဂူဆ်းဂူးဂျေးဆီး ကမ်,ဂိုးလံႈမီးလွင်းထိဂ်,ငၽတိတ်းတျေ,ဂဆ်သေ မီးသုဆ်,လံံး တျ,လံံးဂျးဂိုင်းဂၢဆ်မှိုဆ်ဂဆ် ပှိုဝ်းတျ,ဆျႈဂၢဆ်မှိုဆ်ဂဆ်ဆဆ်းယူ,။
- (3) ဂူဆ်းဂှီတ်းၵာဆ်ဂူးဂေျးဆီး မီးသုဆ်းလီး တျႇလှုပ်းကဝ်ငိုဆ်းလိူဆ် ကဆ်ဂှီတ်းဂ်ူးလိုမ်းလ်ုလီး ပှိုဝ်းတျႇတူဝ် ၵဝ်,မဆ်း ငလႈ ဆျႈဂိုူဆ်းမဆ်း ယူ,သာင်းၵိဆ်သ ဝ်းဂုု, ဂိုးပျေးၽီင်,ငမ်,ၵဆ်တင်း ဂုင်,ဂုဆ်းမုဆ်ဂူဆ်း ဆဆ်းဂွလ်းကမ်,ဂျး သမ်းတေလီးတူဂ်းထုဂ်,သေ လီးမူဆ်းထ်ုဂ်ှီတ်းသာင်းဆဆ်းဂွဆ်,။ ပျေးလှုဝ်,ဆီ လုဂ်း တီးလါး တာင်းတာင်,ပိုင်သေ ထွီးပဆ်တျႇဂဆ်းဂူဆ်းဆဆ်းဂျေး မီးသုဆ်,လီး တျႇကဝ်ယူ,။
- (4) ဂူဆ်းဂူးဂေၢ့ဆီး ပှိုဝ်ႈတျႇၵ်တ်,ခေၽွဆ်းပၢင်ႈတူဝ်ၵဝ်,ဆဆ်း မီးသုဆ်,လီး တျႇခွတ်,ၽွတ်း ငလႈ ၵပ်းသၢဆ်တေျ, ဂျူမ်ႈတုမ်ဂိုင်းၵၢဆ်ခဝ်ယူ,။

တွဆ်ႈ 24

ဂူဆ်းဂူးဂျေ့ဆီ. မီးသုဆ်,လံံႈ တျႇယွဆ်းလိုဝ်ႈ လေႈ တျႇထူပ်းခ၊ဝ်းယာမ်းယင်းဂၢဆ် ကဆ်ခဝ်ႈ ပျးယာမ်း ဂှီတ်းဂၢဆ် ကဆ်မဂ်းတတ်းဝံ. တူဂ်းထုဂ်,လီင၊မ်းဆဆ်. လှ်၊ ဝဆ်းလိုဝ်းဂၢဆ် ကဆ်မဂ်းခၢဆ်းထွမ်းလူထုံး ငဝ်းလါးဆဆ်.လှ်၊ လီမ်တင်းငိုဆ်းလှိုဆ်ဆဆ်.လှ်ယဝ်း။

တွၼ်ႈ 25

- (1) ဂူဆ်းဂူးဂျေးဆီး မီးသုဆ်,လီးတျ,ထူပ်းကဝ် ထဆ်းထာဆ်းဂုဆ်းဂူဆ်း ကဆ်သာင်,ထုဂ်,သေ ဗဝ်းပုံး လွင်းဂမ်းထွီး ဂဆ်းဂူဆ်း ပ်င်းကဆ်လူဝ်,ဆဆ်း ငလႈ လွင်းဂမ်းထွီး ဂဆ်းဂူဆ်း ပ်င်းကဆ်လူဝ်,ဆဆ်း ငလႈ လွင်းဂမ်းထွီးအဝ်းဆမ်းတာင်းဂိုဆ်၊ ခူဝ်းဆင်းတာင်းမီး၊ ဂိုူဆ်းယေးတီးယူ,၊ ယျးယျပိုုဝ်းတျ,တူဝ်ဂဝ်, ငေလး ဆျာဂျေတောုုဂိုူဆ်းတူဝ်ဂဝ်, လီးယူ,လီ ဂတ်းယီဆ်လီမ်တူ ဝ် လီမ်ထု်ဆေးလုံယူ,။ လှိုဝ်ဆဆ်းလမ်း မှိုဝ်းကမ်,မီးဆျေးဂာဆ်၊ မှိုဝ်းကမ်,ယူ,လီ၊ မှိုဝ်းကမ်,ပေးတူဝ်ပေးခိုင်း၊ မှိုဝ်းတူဂ်းထိုင်အဝျေးမေးမါး၊ မှိုဝ်းထဝ်းငေဂ, က မ်,ဆဆ် ယွဆ်းတူဝ်ဂဝ်းကမ်,ပွင်ပီဆ်လီးလေး မှိုဝ်းကမ်,ထာင်းဂျလီင်းတွင်းဆဆ်းဆီ ဆင်ဂိုုဝ် တေလီးလိုမ်းထုံ တျ,လွင်းဂိဆ်ယ်မ်းယူ,သဝ်းဆံဂျေး မီးသုဆ်,လီး တျ,ထူပ်းယူ,။
- (2) ေမႈလုဂ်းကွဆ်, ေလး လုဂ်းကွဆ်,ၶဝ်ဆီ. မီးသုဆ်,လံႈတျႇထူပ်းကဝ် လွင်းတူရာ်းထိုင်ပဆ် ခိုဂ်.တွဆ်း ေလး လွင်းဂမ်.ထွီးပဆ်ဆဆ်.ယူ,။ လုဂ်းကွဆ်,တင်းသီ င်းဆီ. ဂိူတ်,မျးလူရာ်းလွင်းဂျုပ်.ဂူး ကဆ်ၶဝ်း တာင်းဂၢဆ်ပဂ်းပူင် ၾိင်းမှိုင်းဂျေးလီ၊ ကမ်,ၶဝ်းဂျေးယျ, မီးသုဆ်,လံံးတျႇထူပ်းလွင်း တူရာ်းထိုင်ပဆ် ၾႏဳၵဆ်းရှုဆ်းဆဆ်. ပီင်းမှိုဆ် ဂဆ်ယူ,။

တွဆ်ႈ 26

(1) ဂူဆ်းဂူးဂျေးဆံး မီးသုဆ်,လံႈ တျႇဂိုဆ်းကဝ်ပါးပၺ်,ၺု,ယူ,၊ လွင်းသွဆ်ဂိုဆ်းဆံး တီးဂေ,သုတ်း တျေ,ထိုင် ထဆ်းငဝ်းဆဆ်း တေလံးပီဆ်ပူဆ်သွဆ်ပဆ်လါ။ ဂဆ်သွဆ်ဂိုဆ်းဆံး တေလံးပီဆ်ကဆ်မၵ်း ခ၊ဆ်းဝျး တဂ်းလံးဂုပ်း ဂိုဆ်းကဝ်ကမ်,ဂု၊င်းဆဆ်း။ ပၺ်,ၺု,ၾ၊ံ,ပါးၸၢင်း ငလႈ ၾ၊ံ,လီင်းတွင်းဆံး တေလံးပီဆ် ကဆ် ပါးဆမ်ဂုပ်. ဂိုဆ်းကဝ်လံႈဆဆ်.သေ၊ တေလံႈမီးသုဆ်,လံႈၽီင်,ပီင်းဂဆ် ကဆ်ယင်, ဂုၢဂ်ႈဆိုုဝ်တၢင်းဂတ်. ဗိဆ်, တျ,ပါးပၺ်,ၺျ, လဆ်.သုင်ဆဆ်.။

- (2) ပါးပၺ်,ၺႃၣ,ဆီး တေလီးယိုင်းယိုဝ်း တႃာ,လွင်းထုမ်,ဂူးတီမ်တဆ်း ခွင်လုဂ်းဂူဆ်းခိုဆ်းယုံ,မုဆ်းလီင်းလေး တႃာ,လွင်း မေုဆပ်းယမ်တေႃာ, သုဆ်,လီးဂူဆ်းကိဂ်, တင်းလွင်းလွတ်းလီဝ်းပိုဆ်းငဝ်းဆဆ်း ခ်င်ဂိုင်းတိုုဝ်းမျာသေ ပူင်သွဆ်ပဆ်။ ပါးပူင်သွဆ်ဆံးတေလီးယုဂ်းမုဆ်းပဆ်ဂိုင်းတေႃာ, လွင်းမေုုပိုဆ်,ပံ,ပွင်,ထုဂ်ာဆ်၊ လွင်း မေုုယိုဆ်းဂာဆ်းတေႃာ့ဂဆ် လေး လွင်းမေုုမိုတ်းဂိုဝ်းထမ်ထုဂ်ဆ် တီးဆုံးထိုင်းမှိုင်းတင်းသီင်းလ်ု၊ ဂူဆ်းထ၊ဝ်းခိုုဝ်းခဝ်လုံ၊ မုဂ်းထုမ်း ၾ၊ံ့သျ, သဆျ,ခဝ်လ်ုဆဆ်း။ လိုု ဝ်ဆံးထမ်း ပိုုဝ်းတျ,ဂုမ်းဂွဆ်းလွင်းငမ်းယီဆ်ဂွာ,ဆီး တေလီးပဆ်ဂိုင်းတေႃာ, လွင်းဂိုတ်းသါင်း ခွင်ထုမ်းထ၊တ်းထိုင်းလုမ်းၾုဆဆ်း ဂွ်းပျေးပီဆ်ဂါဆ်။
- (3) ပျေႏႊမႈခဝ်ဆီး မီးသုဆ်,လံႈ တျ,လှိုဂ်ႈကဝ်လှိုဝ်းသီဆ်း ပါးပရာ်,ရာု, ကဆ်တေပူင်သွဆ်ပဆ် လုဂ်းလာင်းခဝ်ဆဆ်း ဂျုဝ်တီးဂျုဝ်လာင်းယူ,။

တွဆ်ႈ 27

- (1) ဂူဆ်းဂူးဂျေးဆီး မီးသုဆ်,လီး တျ,ခဝ်းဂျုမ်းပျး ဆုံးတူင်,ဝူင်းၾိုင်းယီဆ်,ငငးၾမဆ်းလ်၊ တျ,ခဝ်းဂိုတ်းလိုမ်းထိုလွမ်း ဆုံးဂၢဆ်ပါးမွဆ်းလ်၊ တျ,ခဝ်းဂျုမ်းခတ်း သင်း ဆုံးဆျႏၵၫဆ်ၾ၊,ပါးသါးလ်ုဆဆ်း လွတ်းလွတ်းလိဝ်းလိဝ်းသေ ဆမ်းတွဆ်းၽွဆ်းလီမဆ်းဆဆ်းဂျေး မီးသုဆ်,လီးတျ, ခုရာ်,ဂှဆ်လုံးတိုဝ်းလွတ်း လွတ်းလီ ဝ်းလိဝ်း။
- (2) ဂူဆ်းဂူးဂျေးဆီး မီးသုဆ်,လီး တျႇထူပ်းကဝ် လွင်းှော့ ဂင်းပဆ် ပိုဝ်းတျှတေလ၊င်းခုလ်း ဂုဆ်တ့်တိုဝ်း ဂုင်,မုဆ် ငိုဆ်းတွင်း၊ ဆမ်းတွဆ်းၽွဆ်းလီ ကဆ်ဂိုတ်,မီး မျး တမ်းတီး ပါးသါး၊ လိဂ်းလါး ကမ်,ဆဆ် ပါးမွဆ်း ကဆ်လဝ်းဂဝ်, ဝူဆ်းခံးခူင်သ၊င်းဂိုတ်းပီဆ်ဆဆ်းယူ,။

တွၼ်; 28

ဂူဆ်းၵူးဂေျး မီးသုဆ်,လံံႈ တျ,ခုလ်,ဂုဆ်က်ွ.တိုဝ်းလံံႈ လွဂ်းပိုင်ၾင်းဂူဆ်း ငလႈ လွဂ်းပိုင်ၵပ်း သိုပ်,တိတ်းတျေ, ဂူးမိုင်း မိုင်း ကဆ်တေၸၢင်းပူဂ်းဂျေ,သၢင်ႈလံံး သုဆ်,လံံးသုဆ်,ပီဆ် ငလႈ လွင်းထၢင်,ဂုၢင်း ကဆ်လံႈပိုတ်,ငဆဝံ. ဆုံးဗျေး ပိုဆ်ၽၢဝ်,ဆံံ.ယူ,။

တွဆ်ႈ 29

- (1) ဂူဆ်းဂူးဂျေးဆံံး မီးပုဆ်းၽွဆ်းတျႇတူင်,ဝူင်းဂူဆ်းမဆ်း ကဆ်ၵွလ်းမီးယၢင်,လီဝ်ကဆ်လူဝ်, ဂှီတ်းဂှုံး ပိုင်ၾာင်ထဝ်း ၵဝ်, ဗိုဆ်းယ့်,ယုမ်,ထုမ်,ဂူးလံံး လွတ်းလွတ်း လီဝ်းလိဝ်းဆဆ်းယူ,။
- (2) မှိုဝ်းက်ုံးတိုင်းသုဆ်,လီး လေး လွင်းလွတ်းလ်ံဝ်းမဆ်းဆဆ်. ဂူဆ်းဂူးဂျေးဆီး တျှတေမၵ်းမဆ်းဆပ်းထိုဝ်တျေ, သုဆ်,လီးလွင်းလွတ်းလ်ံဝ်းပိုုဆ်းတာ င်,ဂျေးဆဆ်းလေးသင်၊ တျႇတေၾိဂ်းဂမ်လွမ်းပိုင် တြုးၽင်,ၽင်,ပီင်းပီင်းသေ ဂုံတ်းဂုံးဂိုုတ်,ပီဆံ ၾင်းဂုမ်းတူဝ်ဂွလ်း ကမ်,ဂျး ပျးငီာမ်လွင်းခိုုဆ်းယ့်, ဂတ်းယီဆ် ခွင်ဆျးဝၢဆ်း ကိဂ်,ၽွဆ်းပါင်း ဂူဆ်းမှိုင်းဆဆ်းလေးသင် ဂူလ်းတေလုံးထုဂ်,ချတ်းခွုပ်, ဆင်,ဆုံးပဂ်းပိုုင်တြုးတမ်းပူင်ဝံးဆဆ်းဂွလ်း။
- (3) သုၼ်,လီႏေလႈ လွင်းလွတ်းလႅဝ်းထိုဝ်းဆီးဆီး တီးလွင်းလိူင်းကာဆ်လ်သောာမ်,ဝျး တိုဆ်းတောကမ်,လီးကဝ်ထ်ု.တိုဝ်း သၢၼ်ဗတ်းတေျ,မေျးယိူင်းကၢဆ်း လေး လၵ်းဆမ်း ခွင်ထုမ်းထၢတ်ႈထိုင်းလှမ်းၾူး။

တွၼ်ႈ 30

ပိုဝ်ႈတျ, ထိုင်းမှိုင်းလုဂ်းဆိုင်း ဂူဆ်းထုမ်းဆိုင်း ကမ်,ဆဆ် ဂူဆ်းဂျေ့ဆိုင်းဆီး မီးသုဆ်,လီး တျ,ၶဝ်းဂျုမ်း ဂှီတ်းသ၊င်း ယူ,ဆီဧလႈသင်၊ တၢမ်တူဝ်ထဝ်းဂဝ်, မီး သုဆ်,ဂိုတ်းသ၊င်းယူ, ဆီဧလႈသင် ကဝ်လ၊ံးၽ၊တ်းဂီပ်းတီးပွင်,သေ တေကမ်,လီး ယှိုင်းက၊ဆ်းတျ,ယျ့ဂဝ်း သုဆ်,လီး ဧလး လွင်းလွတ်းလီဝ်း ကဆ်ပျးဆိုးလိဂ်းပို ဆံၽ၊ဝဲ,ဆီး လူ,လီဝ်။